V Staňkově, v červenci 1925. Zdarma!

Výstavní List

Okresní živnostenské, průmyslové a hospodářské výstavy v Staňkově měst. od 9.-16. srpna 1925.

Zdarma! Periodický propagační časopis. Nevracejte!

Našim rodákům a přátelům!

Staňkovy, jak Městys tak Ves, za posledních let velice se vzmohly a zajisté mnohého rodáka a přítele našeho, který nás o výstavě navštíví a nebyl zde delší čas, velice překvapí.

Již při vstupu do místa, přijedete-li vlakem, vidíte změnu nádraží, které bylo přestavěno, a čerpací stanice, která byla dříve umístěna v nádražní budově, postavena jest pod nádražím u řeky Radbuzy. Na nádraží též zřízena restaurace.

Sklárna hned u nádraží stojící, patřící dříve firmě O. Ziegler, nyní majetek belgické společnosti, jest značně rozšířena a stále přestavována a účelně zařizována.

Za vianuktem při okr. silnici k Hlohovčicům vznikla celá nová ulice, vyrostly tam úhledné domky v několika létech.

Zmizelo též několik starých domků, a na jich místo postaveny nové domy.

Na bývalém farském poli ke hřbitovu vznikla celá nová čtvrť úhledných rodinných domků, a postaven tam r. 1924 jednopatrový pěkný obecní nájemní dům.

I té věži kostelní dostalo se r. 1909 trochu jiné podoby. Byla zvýšena, opatřena novou krytinou, a zřízeny na ní hodiny od firmy Heinz v Praze.

Ze staré školy u silnice zřízen byl obecní úřad (radnice), kde též umístěna obecní knihovna a v přízemí nalézá se konsum.

V r. 1914 postavena byla veliká patrová budova nové školy obecné (smíšené) a měšťanské pro chlapce.

Zřízena byla elektrárna v bývalém mlýně pana V. Holuba, ze které jest osvětlována celá obec Staňkov Ves i městys jak po ulicích tak v bytech a i hojně používána je k účelům hospodářským a živnostenským.

Rokle, které dříve nebyly ozdobou tak pokročilé obce, zmizely, a zřízena řádná, nákladná kanalisace a tím dostalo se pěkného vzhledu celé obci.

Nelze zapomenouti, že i pod vrchem Mastníkem jest stavební ruch; a již také tam vznikla nová ulice pěkných domků.

Rovněž tak k Čermné a ke Škrchlebům.

Proti nádraží postavena parní pila a továrna na zpracování dřeva p. Fr. Trnky a též tam postaveno několik domů.

Ze Staňkova Vsi do městyse Staňkova nepřejdeme řeku Radbuzu již dřevěným mostem, nýbrž nově vystaveným obloukovým mostem železobetonovým, který si vyžadoval nákladu 1,162.995 Kč a byl dle plánů pana dra. inž. E. Viktory z Prahy v r. 1921 postaven firmou Müller a Kapsa v Plzni.

I městys Staňkov nabyl za posledních let jiné tvářnosti, a také zajisté jeho výstavnost mnohého našeho rodáka překvapí.

Co zmizelo již starých domků, na jichž místě vystavěny byly nové domy patrové.

I celé nové ulice vznikly a to na bývalém starém tržišti a podle okresní silnice k Čečovicům (ulice Trnkova), na jejímž nároží vypíná se nyní dvoupatrová budova obecné školy smíšené, v níž jest umístěna též měšťanská škola dívčí a škola živnostenská.

Skoro naproti této škole, mezi parní pilou p. Šustra a pivovarem (na bývalém poli Jankovských) stojí nová „Sokolovna", která v roce 1920-21 postavena byla nákladem 806.628'69 Kč zednickým mistrem J. Wiesnerem z Osvračína dle plánů stavitele Maška z Plzně. Sokolovna tato má krásný veliký sál a jest v ní umístěno „Bio Sokol", které těší se stálé návštěvě. Představení bývají pořádána v neděli a svátek. Stavební místo věnoval maj. pivovaru.

Za pivovarem, který býval již na konci obce, i naproti pivovaru postaveno již několik domů (vil) a parní pila p. V. Roučky.

Pivovar sám byl již značně opraven, přestavěn a moderními stroji opatřen.

Vedle radnice, na místě bývalé t. zv. „sušárny" postavila obec v roce 1922-23 dva nové domy nájemní nákladem as půl milionu Kč, v nichž umístěn jest poštovní a telegrafní úřad a četnická stanice.

Na náměstí v t. zv. „Galovně" staví právě městská spořitelna svoji vlastní jednopatrovou budovu, která zajisté bude ozdobou tohoto náměstí.

Z průmyslových podniků sluší poznamenati, že velice rozšířeny byly kruhová cihelna pana Kreysy a cihelna pana Trnky.

Též jest zde od roku 1920 i knihtiskárna p. Fr. Závorky.

V roce 1923 započato s regulací řeky Radbuzy, která právě se dokončuje. Úpravou této řeky v obvodu obce byly částečně zame-

FEUILLETON.

J. Š. Baar.

Staňkovský kaplan Paidar.*)

Toto pojednání bychom také mohli nadepsati „Oběť mateřské lásky". Mezi studiemi k mým kněžským románům leží jedna nedokončená, ku které se stále vracím a která mé péro ustavičně dráždí. Sukovitý zjev mého krajana, draženovského rodáka kněze Jana Paidara žije dosud v paměti mnohých lidí nejen na Chodsku, ale všude, kde jako kaplan působil a tedy jistě i na staňkovské osadě.

V šedesátých letech minulého století požádal staňkovský farář J. Soukup o nového kaplana a konsistoř poslala mu výpomocného kněze Paidara, který během několika neděl způsobil na faře i osadě hotovou revoluci.

Nechci oživovati podrobnosti neblahých událostí, které vyvrcholily v dramatické scéně, kdy kaplan byl četnickou asistencí ze Staňkova vyveden a doprovázen do svého rodiště Draženova. Tam žil u svého bratra, kterému pomáhal při polním hospodářství. Jeho ctitelky a stoupenci vypravili se jednoho dne ze Staňkova s korouhvemi a poutnickou soškou marijánskou až do Draženova, aby jej jako „mučednika" se vší slávou přivedli zpět. Potkali jej na návsi, jak právě vyjížděl s volským spřežením ze vrat a vezl na pole hnůj.

Přijal prý celé procesí velice nevlídně, řečnícím odpověděl tak nerudně, že se to ani opakovati nedá, šlehl volky a klidně vyvážel mrvu dál na dědičnou roli.

Staňkov nebyl ovšem jeho jediným působištěm. Před tím kaplanoval v Chrášťanech v okresu vltavotýnském, před tím v Hostouni a jinde, všude krátce a všude se stejným výsledkem jako v Staňkově.

Časopis „Poutník od Otavy", který vycházel v Písku, přinesl v 5. čísle II. ročníku dne 20. srpna 1859 článek: „Soudní řízení v Písku", kde čteme: „Dne 27. dubna 1859 započalo se u zdejšího krajského soudu závěrečné přelíčení, trvající po tři dny, a dne 3. května rozsudek byl vynesen. Před sborem pěti soudců bylo 25 obžalovaných a svědků 70. Žaloba, jejíž přednáška skoro tři hodiny trvala, obsahovala v krátkosti následující příběh: Důstojná konsistoř biskupská v B[1]) nařídila biskupskému úřadu vikářskému v M[2]), aby kaplana P[3]) z Ch[4]) bez odkladu do káznice k sv. Jiří v Praze odvézti dal, a sice, kdyby třeba byla, s pomocí četnickou."

A té četnické pomoci vskutku bylo použito, neboť lidé se shlukli na návsi a počali křičeti: „Chtějí nám vzít kaplana, nedáme ho!" Kočár však přihrčel, kaplan do něho vstoupil, a než se diváci vzpamatovali, zmizel.

J. B. vykřikl: „Sakra, neměli jsme ho dát, vždyť je nás dost, máme klacky, všecko bychom rozbili." To se stalo 4. května 11858.

Za kaplanem vyslána do Prahy z Chrášťan četná deputace, ale když se s nepořízencu vrátila, obrátila se všecka zlost na faráře. Zástup lidí vytloukl v neděli dne 8. května na faře okna, vypáčil domovní dveře, vrazil do fary, vypil a rozlil v kuchyni právě připravovanou snídani a než se vzpamatoval, stáli už tu čtyři četníci.

„Nebojte se! Nic nám nesmějí udělat!"

„Pojďme na ně a zabme je!"

„Skočte pro vidle, zabte je, jsou mordýři."

„Budeme je kamenovati", ozývalo se ze zástupu, a již létaly hrubé kameny deštěm ze všech stran na četníky, takže někteří z nich bolestně uhozeni byli.

I vida velitel nezbytí, velel četnictvu střeliti do lidu odbojného, načež tři rány padly. Někdo křičel: „Oni střílejí na prázdno, pojďme pro vidle a podávky." Najednou však zasténal jeden člověk, jenž smrtelně raněn k zemi klesl a brzy i skonal. Tím se všecko zaleklo a rozprchlo. Výsledek závěrečného přelíčení byl, že

*) Kdož by ze starších pamětníků o tomto kaplanu Paidarovi, bližší zprávy věděl, nechť je laskavě sdělí redakci t. l. aneb p. lazaři spisovateli J. Š. Baarovi v Klenčí.

[1]) Budějovicích [2]) Milevsku [3]) Paidara [4]) Chrášťan

zeny povodně, které tak často přilehlé okolí zaplavovaly.

Na volné prostoře při zregulované řece na straně Staňkova městyse hodlá okrašlovací spolek v Staňkově od mostu dolů k lávce a případně i dále zříditi sady (park).

Jak i jinak Staňkovy značně pokročily, jest patrno z toho, že nalézají se zde četné různé obchody, živnosti a řemesla a lze zde dostati veškeré potřeby životní, jak pro domácnost tak pro hospodářství, průmysl a živnosti.

Jsou zde usazeni tři lékaři, jeden zvěrolékař asi od roku 1898 stává zde lékárna.

Též o dostatečné občerstvení jest v Staňkově postaráno, neboť jest zde 16 hostinců a několik vináren, rovněž několik cukrářů, uzenářů a pekařů.

Hostinské pokoje ku přenocování lze najmouti v hotelu Janovec, v hotelu Zídek, v hostinci p. Felixe a v hostinci p. Koziny.

Nutno zmíniti se též o rozšíření komunikace, která spojuje Staňkov se širým okolím. Mimo stávající již silnice okresní zřízena byla v poslední době v Staňkově městysi okresní silnice do Puclic a do Malahova, a ze Staňkova Vsi okresní silnice do Horní Kamenice.

Mimo výhodné vlakové spojení má Staňkov též spojení autobusové na Koloveč—Klatovy a na Kdyň a Všeruby.

Rovněž lze použíti ze Staňkova osobního auta, které majitel p. K. Ail má za mírnou cenu k disposici.

Spolkový život v Staňkově je dosti čilý, což patrno z toho, že zde stává as 60 spolků, organisací atd., na Staňkov počet jistě — nemalý.

O tom všem, co zde uvedeno, zajisté naši rodáci a přátelé se osobně přesvědčí, až k nám na sjezd a výstavu zavítají a potěší se zvláště ti, kteří již po léta Staňkov nenavštívili, jak se jich rodiště i bývalé působiště změnilo a vzmohlo. *Zák.*

Pokusy o zřízení okres. soudu,

po př. expositury okr. správy politické v Staňkově městysi.

Obec Staňkov městys (pol. okres Horšovský Týn) domáhá se zřízení okresního soudu již od roku 1872, tedy již 53 roky, ale dosud

Čiňte přihlášky k výstavě!
Doba k přihláškám prodloužena do 15. července 1925.

ke zřízení tohoto úřadu nedošlo z různých finančních a hospodářských důvodů, hlavně však pro odpor Němců okresu horšovsko-týnského.

Obec Staňkov městys na základě usnesení obecního zastupitelstva ze dne 26. prosince 1872 by byla opatřila potřebné místnosti. Od roku 1872 pokusila se obec Staňkov městys již několikráte žádati o zřízení okresního soudu a starala se všemožně, aby k tomu došlo. Pracovalo se stále ve styku s několika poslanci, zvláště s pp. posl. Fr. Švarcem, drem. Dykem atd., ale vždy bez výsledku.

Až v r. 1908 vláda rakouská navrhuje nový jazykový zákon a též rozděluje království České na nové soudní okresy jednojazyčné a dvoujazyčné, dle něhož mělo býti v celém království 238 soudních okresů, z nichž 14 nově zřízených, a mezi nimi také okres v Staňkově městysi, ale dvoujazyčný, jenž měl příslušeti hejtmanství přeštickému a kraji klatovskému.

Ovšem zřízení soudu v Staňkově městysi za okolností takových, jak vláda navrhovala, bylo nemožné v prvé řadě z důvodů národnostních, jelikož zřízení takových okresů bylo hlavně namířeno proti českým menšinám z t. zv. uzavřených území, obmezujíc jejich práva občanská a národní a též je hospodářsky ničíc, mimo to také proto, že taková vládní nařízení odporovala platným zákonům vůbec.

Za takových podmínek ovšem si Staňkov městys okresního soudu nepřál a také proti tomuto návrhu bylo protestováno.

Jak jest známo, k uskutečnění tohoto vládního návrhu tehdy nedošlo a ke zřízení okresního soudu rovněž ne, ačkoliv byly již okresní soudy zřizovány cestou nařizovací v různých městech menších a méně významných, nežli je Staňkov městys.

Ovšem myšlenka zříditi v Staňkově městysi okresní soud (po př. také expositura okresní správy politické) neusnula, a Staňkov městys hodlá se ucházeti znovu o zřízení úřadů a to již u vlády republiky československé a doufá, když nebylo možno dociliti úřadu za vlády rakouské, nám vždy nepřátelské, že nyní najde se více pochopení pro zřízení úřadu v Staňkově městysi u vlády československé republiky resp. u úřadů nadřízených.

Staňkov městys a Ves, obce to v politickém okrese horšovskotýnském, bezprostředně spolu sousedící a jen řekou Radbuzou od sebe oddělené, o jichž spojení se s různých stran usiluje, k němuž snad v dohledné době dojde, mající dohromady 3333 obyvatel, trvají dosud na tom, aby zde zřízen byl okresní soud, resp. expositura okresní správy politické, a to z různých důvodů, v prvé řadě ovšem hospodářských a obchodních, neboť Staňkov je položen na místě výhodném, jsa spojen řádnou komunikací s celým okolím, jemuž stává se hospodářským střediskem a zřízením úřadů teprve dospěl by Staňkov svého dalšího hospodářského vývoje, což jest také snahou zástupců obce i všech místních občanů, aby působili ku zvelebení obce.

Zřízením úřadů v Staňkově poměry by se zcela jinak utvářely ku prospěchu obce, avšak nechceme tím nijak hospodářsky ani národnostně poškozovati okresy resp. obce okolní, naopak máme za to, že některým obcím by to lépe prospělo jednak ze stanoviska hospodářského, jednak ze stránky výhodnějšího spojení se střediskem obchodním a hospodářským, jakým je Staňkov. Z tohoto důvodu také skoro všechny okolní obce vyslovily se pro zřízení okresního soudu v Staňkově a přejí si býti přičleněny k tomuto soudnímu okresu, uznávajíce výhody plynoucí tím ze zřízení tak nutného úřadu v Staňkově.

O nějakém hospodářském úpadku některých obcí okolních neb okresů, z kterých by obce byly přiděleny k Staňkovu, nelze mluviti. Zvláště okres horšovskotýnský nebude poškozen nikterak, ani ne z ohledů národnostních, jelikož zůstaly by některé obce české při okresu horšovskotýnském. Ovšem zase některé obce německé byly by přiděleny k okresu staňkovskému, a tím by nastala snadněji možnost navazovati s obyvateli těchto obcí stálejší styky, což může míti se stanoviska hospodářského důležitý význam pro Staňkov. Ani se stanoviska národnostního nebude nikterak druhé národnosti ubližováno, poněvadž budeme jako nyní také i potom žíti v plné shodě s druhým kmenem národním, t. j. německým.

Staňkov vidí ve zřízení okresu další svůj hospodářský vývoj, svoji budoucnost a rozkvět obce, a jest na povolaných činitelích, by záležitost tuto zcela podporovali tak, aby v brzké době okresní soud, resp. expositura okr. správy politické byly v Staňkově zřízeny.

Veškeré předpoklady pro zřízení úřadů v Staňkově jsou splněny, a jich uskutečněním obec Staňkov hospodářsky se povznese, a tím také jako národní bašta bude ochranou a záštitou národního uvědomění svému celému okolí.

Této své povinnosti národní, kulturní, hospodářské může dostáti Staňkov obzvláště tenkráte, sloučí-li se obě obce v jedinou obec politickou a budou pracovati společně a svorně.

Jest nyní na povolaných činitelích, aby sloučení těchto obcí co možná brzy ve skutek uvedli a tím Staňkovu k dalšímu rozkvětu cestu uvolnili.

Poznámka. V župě plzeňské nachází se úřady v městech, majících méně obyvatel nežli mají Staňkovy (3333) a to: Přeštice mají o 121 obyv. více (3454), Bezdružice 1025 obyv., Blatná 3097, Blovice 1834, Březnice 2252, Hartmanice 783, Hory Kašperské 2221, Hostouň 1145, Kdyň 2584, Královice 1989, Manětín 1264, Nepomuk 1928, Nýrsko 2573, Plánice 1832, Přimda 1142, Ronšperk 2008, Teplá 2597, Stod 3021, Touškov 1472, Zbiroh 1582, Týn Horšovský 3113.

V ostatních župách rovněž nacházejí se úřady v místech mající méně obyvatel nežli Staňkov.

---

dva obžalovaní pro zločin veřejného násilí, jedna pro spoluvinu a šest pro přečin shluknutí k přiměřeným trestům odsouzeni byli.

„Příběh tento jest výstražný příklad", dodává zpravodaj, „k jakému neštěstí vede slepá náruživost, nešetříc ani zákona ani náboženství, aniž sama vědouc, co a proč vyžaduje."

Zde tedy skončila činnost kaplana Pajdara mnohem hůř než v Staňkově. Pro nic za nic však se lidé střílet nedají a neprolévají krev pro člověka bezvýznamného.

A tu stojíme u psychologické záhady, co hnalo tohoto kněze, aby démonicky štval tiché jindy a klidné občany proti svým spolubratřím, aby házel smolné věnce do zapadlých vesnic a přes koleno lámal staletý řád a pořádek?

Klíč k tomuto tajemství podávají staří pamětníci, žijící dosud v Klenči a Draženově.

Celý rod Pajdarů byl od přírody neobyčejně nadán a horká, nefalšovaná krev chodská kolovala v jeho žilách. I sedlák Pajdar měl čtyři syny. Jako zvláštnost uvádím, že dva z nich jmenovali se Jiří, což se v žádné rodině neděje, aby dal otec dvěma dětem jedno a totéž jméno.

Dva hoši studovali, jeden dostal po otci dvůr a čtvrtému koupil v Klenčí po pekaři a kořalečníkovi Jakubu Willfurthovi dům u Bendů i s obchodem. Z jednoho studenta stal se okresní tajemník ve Kdyni a z druhého chtěla míti matka — kněze, donutila ho hrozbami i prosbami do semináře a poutem své lásky držela ho tam až do vysvěcení. Suspendovaný kněz Pajdar zdržoval se často v Klenčí u svého bratra a zvláště v neděli, kdy výčep byl hojněji navštíven, „kázal" tam „Kůčuc knéz", jak se Pajdarovi po rodném domě říkalo. Klenčký farář Rejžek — sám výborný řečník — míval s ním časté hádky i veřejné a tu prý mu připomínal i jeho zbožnou matku. Pajdarovi zaplály jeho démonické oči, přehodil si své dlouhé vlasy s čela do zadu a řekl smutně: „Matku mi nepřipomínejte. Ta, co chtěla, teď má."

Lze tedy říci, že vnitřní nespokojenost, rozervanost nitra hnala nadaného, ale na výsost nešťastného kněze k jeho nepředloženým činům tak dlouho, dokud si lidsky nerozluštil sám svoji životní otázku. Dle tehdejších zákonů snatek sice uzavříti nemohl, ale našel prý duši sobě oddanou a věrnou, se kterou tiše, mírně a spokojeně žil, takže dnes nikdo ani neví, kam zapadl a kde skončil pohnutý jeho život.

Po nešťastném knězi Janu Paidarovi, i když způsobil jiným mnoho bolestí a hoře, nelze házeti kamením výčitek, ale nutno pokloniti se mu jako — oběti mateřské lásky.

Vznik řemesel a živností - a počátky cechovnictví u nás.

V nejstarších dobách byl jednotlivec nucen uspokojovati veškery potřeby své vlastní činnosti. Zhotovoval si sám oděv, obydlí, jeho zařízení, nástroje, nářadí, náčiní, zbraně a j.

Postupem času nabývali někteří ve zhotovování předmětů těch zvláštní dovednosti a znalosti, jejich výrobky nalézaly pro přednosti své obliby u jiných a tak někteří, a to i pro nedostatek způsobilosti ku pracem zemědělským, počali zabývati se s počátku více, později výhradně výrobou dotyčných předmětů, jež od nich jiní za obilí, a jiné potraviny a suroviny vyměňovali. Tak vznikal průmysl domácký — řemesla.

Průmysl vyvíjel se s vývojem životních poměrů obyvatelstva a pokrokem a potřebou doby, a soustřeďoval se hlavně v městech, městečkách a v místech trhových, která později, vedle jiných práv, vysazena byla též právem živností a řemesel městských.

Též okolí tvrzí, hradů (podhradí) osazována řemeslníky a obchodníky, v kterémžto případě většina jich měla více povahu služebníků pána tvrze nebo hradu.

Obyvatelé venkova byli nuceni opatřovati si tam své potřeby, neboť živnostníkům bylo zakázáno provozovati živnosti své na venkově (ve vesnici).

Ve století 11. a 12. připomínají se již pekaři, mlynáři, bečváři, soustružníci, jircháři, koželuzi, sladovary, medovary a j.
Roku 1115 připomíná se v Praze první švec škorní, dále řezníci, lučníci atd.

Krejčí vyskytují se v 13. století spolu se suknaři. Ve století 14. objevují se voskaři, kloboučníci, celtaři, kováři, kotláři, konváři, truhláři, ostružníci, nožíři, uzdaři, platnéři, helméři, cihláři, malíři, vápeníci, kameníci, zlatníci, hodináři; o něco později knihaři, varhaníci, puškaři, provazníci, sklenáři atd.

Řemeslo stalo se časem svobodnou živností a sdružovalo se v bratrstva a cechy. Slučování to mělo za účel hájení zájmů řemesel a zavedení pořádku v provozování jich. Bratrstva bývala více rázu náboženského a humanitního.

Představení cechů čili cechmistři byli voleni ve výroční valné hromadě, dostali později náhradu za ztrátu času z vykonávání funkce vzešlou, dávali však u příležitosti svého zvolení nákladnou hostinu.

Pravidla, nebo-li statuty cechu byla stvrzována městskou správou, v městech poddanských — vrchností. Členem cechu mohl se státi jen ten, kdo prokázal, že se řádně vyučil, musel si však dříve zjednati v místě cechu právo měšťanské. Přijatý musel do 4 neděl vyčastovati všechny mistry cechu a zaplatiti určitý obnos do cechovní kasy.

Do učení přijímal se učeň po krátké zkušební době a to před cechmistrem nebo plným cechem. Smlouva učební zapisovala se do knihy cechovní.

Doba učení trvala 3 až 4 roky. Přijatý učeň platil zápisné, mistru učebnímu za vyučení; když se vyučil, byl slavnostně prohlášen za vyučeného a byl zapsán do registra. Za to musel zase platit.

Kdo byl řádně vyučen, stal se tovaryšem.

Ve 14. století musel tovaryš na vandr. Kdo řádně odbyl léta tovaryšská, mohl se ucházeti o přijetí do cechu a stal se mistrem; od 15. století bylo mu však složiti mistrovskou zkoušku a zrobiti kus mistrovský.

Ve století 17. a 18. doznaly však cechy z různých příčin značného úpadku a pozbývaly svého někdejšího významu a svých práv.

Roku 1731 vydán byl cechovní řád, jímž samospráva a moc cechů byla značně omezena. Řemeslníci mohli se také usazovati v obcích vesnických. Odstraněn dlouhý vandr, dlouhá léta učební a tovaryšská, nákladné kusy mistrovské, různé obřady a tajnosti cechovní, modrý pondělek, nošení kordů, nepřiměřené tresty atd.

Z hospodaření cechovního bylo skládati účty a ustanovení cechovní komisaři.

Práva živnostenská udělována nyní úřady. Roku 1859 vydán byl nový živnostenský řád, zakládající se v podstatě na živnostenské svobodě a tím cechy někdejší své samosprávy byly úplně zbaveny.

(Z kroniky města Merklína Jos. Erharta).

Z.

Činte přihlášky ku výstavě drobného zvířectva (drůbež, holubi, králíci, kozy, vepřový dobytek) pořádané ve dnech 14., 15. a 16. srpna 1925 (kozy a vepři jen 1 den a sice 16. srpna). Přihlášky přijímá p. MUDr. Václav Eger, Staňkov měst. čp. 194. Telefon 13

Přihlášky ku vystavování psů dne 15 srpna 1925 přijímá p. J. Sichrovský, spr pivovaru, Staňkov měst.

Přihlašujte psy čistokrevné s rodokmenem! Pěkné exempláře bez rodokmenu lze rovněž přihlásiti.

Všem místním živnostníkům a obchodníkům ve Staňkově!

Jelikož doba výstavy se blíží, žádáme tímto ještě jednou všechny místní živnostníky a obchodníky, kteří přislíbili, že svoji účastí — vystavováním svých výrobků — akci výstavní podpoří, aby jistě do 15. července 1925 se přihlásili.

Kdo nemáš přihlášku, vyžádej si ji i s výstavním řádem ve Výstavní kanceláři, Staňkov městys (radnice).

Výstava naše má podati přehledný obraz hospodářského a kulturního rozmachu Staňkovska.

Poněvadž jest jisto, že naše výstava bude četně navštívena také hosty z různých krajů, bude jistě ku prospěchu všech živnostníků a obchodníků-vystavovatelů místních, aby svoji zdatnost výrobní a kulturní vyspělost ukázali.

Přispějte tedy ještě v posledních 14 dnech hojným přihlašováním se ku zdaru výstavy, což přinese prospěch netoliko Vám samotným, ale i celé obci obou Staňkovů.

Výstavní výbor.

Poznámka. Po ukončení školního vyučování dne 15. července 1925 započne se ihned s instalačními pracemi ve školních místnostech a jest proto zapotřebí, aby do toho času byli všichni vystavovatelé přihlášeni k vůli přesnému rozdělení výstavní plochy.

Včelařství a jeho význam národohospodářský.

Jistě doporučuje se všude, kde se člověk usadil, chovati aspoň jedny neb dvoje včely. Milovníci chovají je i na střechách ve středu velkoměst. Většinou provozuje se včelařství pro užitek, který poskytuje sklizeň medu a vosku. V tomto ohledu je včelařství složkou zemědělství. Protože výtěžek medu závisí na pastvě a počasí, pak i na ošetřování včel, je v různých letech nestejný. Proto také u nás se provozuje včelařství skoro výhradně jako vedlejší zaměstnání.

Zemědělec by se bez včel ani neobešel a pro štěpaře je chov včel nutností, má-li sklízeti hojnost krásného ovoce.

Zemědělci mimo chov dobytka zabývají se pěstěním rostlin na semeno. Zárodek semene a tedy i budoucí mladé rostliny jest pyl v prašníku na konci tyčinky; aby se zárodek vyvinul, musí se dostati na bliznu pestíkovou, jinak zahyne.

K přenášení pylu na určené místo přispívá vítr a dešť, ale nejčastěji hmyz. Zahradníci umělečtí přenášívají jej štětičkou.

U mnohých rostlin, které nemají květů prašníkových, přichází včela vykonati, co je pro množení se rostlin nutno.

Aby včely navštěvovaly rostliny, lákají je tyto medem. Med ukládá rostlina často velmi důmyslně v místech a koutech, kam včela nucena je protlačovati se tyčinkami a kolem nich a všecka se pylem popráší a tento pak přenáší do druhého květu. Zkušenost učí, že včely sbírají pyl jen na rostlinách téhož druhu.

Dnes již zavládlo přesvědčení, že včelařství souvisí tak úzce se štěpařstvím, jako s rolnictvím. Štěpař má ze včel větší užitek než včelař sám, neboť zdárný vývoj některých druhů ovoce je závislý na spolupůsobení včely, často bez ní není ani opylení možné. Jsou zjištěny případy, že sadaři vyštvali včelaře, že prý jim včely ničí ovoce, ale za 2—3 roky jej prosili, by se vrátil, že bez včel stromy nerodí, a když, tak jsou plody špatně vyvinuté.

V Americe chovají často farmáři a sadaři včely výhradně pro oplozování pěstovaných rostlin a stromů, bez nároku na med. Podobně i v Německu znamenití zemědělci zvou včelaře, by kočovali za pastvou do sousedství kulturní jimi pěstovaných rostlin na semeno, by nastalo tak jisté a úplné oplození květů. V Australii nabylo pěstování ovocného stromoví významu teprve dovezením naší včely; před tím stromy v plantážích sice hojně kvetly, ale dávaly velmi málo plodů.

Při pokusech konaných s bílým a švédským jetelem se ukázalo, že paličky včelám přístupné byly plny semena, kryté zůstaly zcela prázdné. Pokusů podobných konáno velmi mnoho a různých, a všechny se stejným výsledkem. Přímého užitku poskytuje včela svým medem a voskem, což činí v celé naší republice značné národní jmění ročně.

Je třeba, by úcta k ohromné práci a důležitosti včely v přírodě se rozšířila a poznali se národohospodářský význam nejen po stránce finanční, ale i po stránce mnohem důležitější: zúrodňování květů, a tak i význam včelařství pro vlast a hospodářství vůbec a na prospěch včelařů samých. Pak nebudou obce, spolky ani jednotlivci stavěti se proti snahám včelařů, nýbrž budou je i zdatně podporovati vysazováním a zasévánim rostlin medonosných.

Československému včelařství a jeho rozkvětu zdar!

Veselák.

Spolek chovatelů drobn. zvířectva a pro ochranu ptactva ve Staňkově.

Již řadu let před založením spolku chovatelů drobného zvířectva pochopili někteří jeho nynější členové důležitost a výnosnost racionelního a čistého chovu některých drobných domácích zvířat, jmenovitě králíků, drůbeže, holubů, psů, koz a vepřů a pěstovali tyto se značným úspěchem.

Členové tito však záhy také uznali důležitost organisace v tomto směru. Byli a jsou z nich někteří sice členy okresního sdružení

Sjezd rodáků a přátel staňkovských

konati se bude v Staňkově dne 15. srpna 1925 u příležitosti pořádání Okresní živnostenské, průmyslové a hospodářské výstavy.

Pokud jsou adresy známy, rozesílají se pozvání s připojenými přihláškami.

Program sjezdový bude uveřejněn v příštím čísle Výstavního Listu.

chovatelů hospodářského zvířectva, ale viděli, že není možno tomuto sdružení starati se o drobné zvířectvo, jelikož známý a proslavený chov skotu a koní plně zaujímal jeho síly. Jiní, uznávajíce plně nutnost býti organisováni, přistoupili za členy některých sousedních spolků.

Dne 3. srpna 1924 uspořádali přátelé chovu drobného zvířectva v místnosti hotelu „Zídek" poučnou přednášku „O drůbeži", která svou četnou návštěvou ukázala, jak veliký jest zájem nejenom o drůbež, nýbrž také o ostatní drobnou domácí zvířenu.

Proto hned po přednášce usnesli se přítomní založiti „Spolek chovatelů drobného zvířectva a pro ochranu ptactva v Staňkově". Než byly stanovy úředně schváleny a spolek povolen, uspořádal „Okrašlovací spolek v Staňkově" výstavku ovoce, hub, drůbeže, holubů, králíků a psů dne 28. září 1924.

Výstavka tato, která byla obeslána většinou drůbeží, holuby, králíky a psy nynějších členů spolku, dokázala, že mladý spolek nebude začínati od prvních počátků, ale že členové mají již dosti dobrého a prospěstovaného materiálu.

Dne 23. listopadu 1924 sešla se první valná hromada, a tím byl spolek uveden v činnost. Dnes čítá spolek 30 členů.

Účelem jeho jest dle stanov, bod 2.:

a) budíti chuť k chovu drobného užitečného zvířectva domáciho,

b) šířiti známost racionelního chovu těchto zvířat,

c) podporovati a zušlechťovati chov jejich a starati se o rozhojnění užitku z chovu toho,

d) zvýšiti zájem a pozornost rozhodujících kruhů pro toto hospodářské odvětví,

e) zamezovati všemi prostředky zákonnitými chytání užitečného ptactva,

f) starati se též o ochranu jeho v čase zimním.

Svým posláním — jak po stránce ideální, tak po stránce hmotné — zasluhuje spolek podpory všech přátel chovu drobného zvířectva, kterou mu možno v prvé řadě poskytnouti tím, že všichni přátelé přistoupí za členy jeho, a jako činní členové súčastní se jeho práce.

Spolek vystavovati bude na živnostensko-průmyslové a hospodářské výstavě ve dnech 14., 15. a 16. srpna 1925 drůbež, holuby a králíky, dne 15. srpna psy a dne 16. srpna vepřový brav a kozy.

Přátelé, neopomeňte si prohlédnouti jeho exposici!

Říha Ant.

Králíkářství.

Jedním z nejzanedbávanějších odvětví hospodářských je králikářství. A přece králík může jednotlivci pomoci k trvalému výdělku a zlepšení hmotného postavení. Dnes jsou již poměry přece trochu lepší a králík přestává býti zvířetem opovrženým. Hospodář i chudý venkovan musí hleděti zužitkovati v hospodářství polním, zahradním a domácím každý zbytek a pracovati tak k rozmnožení jmění jednotlivců a tím celého národa.

Chov králíka obstarají i nejmenší pracovníci, kterým je zábavou i užitkem.

Nemajetným kruhům poskytuje laciného masa a přispívá tak k blahobytu všech členů rodiny. Prodejem nadbytečných zvířat přispívá chovatel ke své zámožnosti a zachraňuje i značnou část národního jmění, které by jinak plynulo do ciziny za dovážené chovné i jatečné zvířectvo. Chovatel může chovati králíky nejen pro maso, nýbrž i pro znamenité kožišiny a kůži na obuv; zpracováním těchto živí se v západní Evropě tisíce lidí. Na venkově bývá nedostatek podnikavosti a tím i nedostatek práce a výživy. V chovu králíků našel by náš lid venkovský zdroj drobné, snadné práce a trvalého výdělku. Má-li chov přinášeti opravdu užitek, nutno jej prováděti racionelně. Je třeba zbaviti se různých předsudků a věnovati chovu králíků více pozornosti. Chovem ve stájích pod dobytkem nedokáže se ničeho, neboť takto „chovaní" králíci mají maso nechutné. Králíka nutno chovati dle zásad rozumových, umísťovati jej v prostorných a světlých králíkárnách. Je třeba šířiti vědomosti o chovu jeho, zařizovati trhy na králíky. Zasluhuje plně naší pozornosti, neboť maso králíka dá se upraviti rozmanitým způsobem a králičí pečeně je pravou pochoutkou. Kožišina jeho dochází mnohonásobného upotřebení. Dá se různě barviti a dělají se z ní nádherné napodobeniny drahých kožišin.

Dnes chová se králík v tolika ušlechtilých odrůdách, že každý může si vybrati dle své libosti a chuti. Tu trochu péče a práce vynahradí nám mnohonásobně.

Sebral *J. Veselák.*

Raděj:

Vážme si starých památek.

Kultura každého národa se dle toho měří, jaké památky ceny trvalé ten neb onen národ po sobě zanechal věkům budoucím. Staří národové již vymřeli Egypťané, Asyrové, Babylonci, Feničané, Řekové, Římané i žijící Indové, Číňané, Japonci atd. počítají se mezi národy kulturní a to proto, že zůstavili po sobě výrobky rukou i ducha ceny trvalé.

Dávno již někteří z nich nežijí, ale my přec chodíme v jejich sídlištěch a učíme se stále od nich, ba v mnohém jsme jich ani ještě nedostihli. Kdyby po nich nebylo ničeho zbylo, bylo jistě i jejich pouhé snad jméno upadlo v zapomenutí, jak nám dějiny světa praví. Proto je povinností každého národa, aby zůstavil po sobě takové památky ceny trvalé, by budoucí lidstvo muselo se s nimi seznámiti. Vizme na národ starých Řeků. Dávno již nežije, ale jejich jazyku, literatuře, sochám, obrazům, stavbám dodnes se podivujeme a hledíme si jich osvojiti.

I po našem venkově a v městských rodinách nalézá se ještě dosud mnoho předmětů ze starých dob. Nepohoďte je mezi staré haraburdí, nezničte je, nevyměňujte je za nové — bezcenné řemeslnické výrobky, ale uschovejte si je doma — nebo je darujte či prodejte do některého musea, kde zůstanou trvale a řádně uschovány věkům budoucím!

Každé větší místo může se pochlubiti ve svém museu pietně uloženými starožitnostmi a některá města, na př. Domažlice, Klatovy, ale také i malé město na př. Soběslav, ne o mnoho větší nežli oba Staňkovy, mají krásné a velice cenné sbírky museální.

I naše výstava má míti svůj koutek starých památek jak selských, tak i měšťanských. Máteli proto doma něco památného, přineste to a pochlubte se tím. Není dobře, staré a cenné věci schovávati před veřejností.

Vystavme je na odiv i poučení a tím nejlépe dokážeme, že si vážíme svých předků, neboť i oni měli mnohé věci cenné — ba namnoze cennější, nežli máme my v moderní době. Leckde budou ještě staré, malované truhly, jarmary, misníky, staré stoly s trnoží, židle, obrazy, kroje, knihy, nádobí, talíře a džbány malované, cínové, kameninové, různé nářadí a pod. Přineste je a dovolte je vystavěti na odiv veřejnosti. Rozumí se samo sebou, že veškeré věci budou pojištěny proti krádeži i ohni a mimo toho budou i zvláště hlídány, takže nikdo o ně obav nemusí míti.

A až bude po výstavě, nemohli bychom se pokusiti o uskutečnění třeba jen malého musea staňkovského? Snad by se našla v Staňkově nějaká místnost, kde by se staré památné a cenné věci pietně mohly uložiti. Jen trochu pochopení a dobré vůle a může míti Staňkov kulturní podnik ceny trvalé.

Konečně můžeme prozraditi již dnes našim čtenářům, že výstavní výbor hodlá po této stránce návštěvníky výstavy mile překvapiti.

Tož na shledanou na výstavě.

Josef Hofman:

Vzpomínky zašlých dob.

Když jsem do minulého čísla listu psal reminiscence z pohnutého roku 1882, netušil jsem, že jeden z účastníků tehdejších národnostních bojů, bývalý ředitel měšťanských škol v Klatovech a okresní školní inspektor pan Jan Nešpor žije dosud zdráv a vesel na odpočinku v Třeboni v požehnaném věku 86 let. V dopise mi zaslaném tyto dny vzpomíná s radostí všech, kdož pracovali v těžkých dobách uvědoměle, horlivě, vytrvale a neoblomně, a praví, že by také přispěl něčím do listu „Staňkovsko", kdyby mu již paměť nevypovídala své služby. Po smrti mého otce, který hledaje úlevy v těžké nervové chorobě v Domažlicích tam 25. června 1915 také zemřel, obdržel jsem od školního inspektora Nešpora delší dopis, který je výmluvným dokumentem, jak úporné boje bylo podstupovati neohroženým bojovníkům za práva českého jazyka na Staňkovsku.

Píšeť doslova: „Já měl těžké postavení, podřízen jsa zemskému inspektoru Němci, jenž přistupen byl žalobám se strany německé. Nedlouho po tom, co nastoupil jsem svůj úřad svou 16letou křížovou cestu — přijel zemský inspektor rozlícen a poštván do Klatov a vyzval mne, abych hned s ním jel na Horšovo-

týnsko k osočenému a obžalovanému Vašemu otci. Cestou jsem se dověděl, že byl staňkovským poštmistrem udán pro „národnostní a politické rejdy". Co mne stálo námahy, abych zemského inspektora ukonejšil a umírnil, by Vašemu otci neublížil. Postavení mé nebylo záviděníhodné; byl' jsem pravým hromosvodem s hora i s dola. Nahoře se germanisovalo, dole němčilo neméně a okresní hejtmani byli buď neteční v národnostním ohledu, buď zjevně Němcům stranili. Byly to zlé doby pro nás a české školství zvláště. Tam na Staňkovsku měli jsme jedinou naději v českém šlechtici Dohalském z Dohalic v Přívozci, jenž nám bohužel málo prospěl. Co pak se týkalo národnostních nebo politických sporů, v tom ohledu referoval okresní hejtman co předseda a měl v takém případu právo, usnesení okresní školní rady zastaviti. Byli' jsme bezmocni. To dosvědčil by nejen můj pozdější věrný přítel ředitel Srna a ředitel Kovář z Domažlic, — jichž není bohužel více —, ale i dr. Fux, bývalý katecheta a člen okresní školní rady žijící snad někde v Praze."

Potud slova stařičkého vlastence, paedagoga a neohroženého zastance učitelstva, který právem vzpomíná ředitelů měšťanských škol v Domažlicích Antonína Srny a Jana Kováře; stěžuje si při tom ovšem, že osvětovou jejich práci mařil často domažlický hejtman Gröger.

I tito dva učitelé získali si zásluh o povznesení českého ducha na Staňkovsku v době, kdy české školství tam bylo ujařmeno. A v té době, vzpomínám si, pořádán byl koncert v hostinci „U Kozinů", jenž měl býti také vzpruhou národního uvědomění. Jak jsme se těšili, až bude zpívat domažlické salonní kvarteto, gymnasiální profesoři Holzer, Hanzl, Samohrd a ředitel Kovář; všickni spí již věčný sen. Mocným dojmem působila písnička, již přednesl basista Kovář a kterou musil opakovati: „Kdyby mně to pán Bůh dal, aby si mne dudák vzal. Dudy bych mu nosila, chleba bych mu prosila."

Uvedu malý obrázek, jak ústavověrným byrokratům rakouským naháněla strachu sebe menší myšlénka na českou samostatnost. Když přijel na inspekci zemský inspektor do Staňkova, spatřil v naší třídě na stěně velikou mapu Čech, Moravy a Slezska; v levém její rohu nalézaly se znaky těchto tří zemí a nad nimi byla koruna svatováclavská. Udivený inspektor hned nařídil, aby byla mapa odstraněna. Když mu bylo správcem školy namítáno, že je to jediná zeměpisná pomůcka, chtěl, aby znaky byly vyříznuty, ale spokojil se, když byly zalepeny papírem.

Bylo to také roku 1882, kdy „Sulferajn" sliboval občanům v Puclicích u Staňkova, že jim postaví školní budovu a k tomu — zdarma. Nabídka byla velice lákavá, ale někteří uvědomělí občané pucličtí přišli na radu k mému otci. Ten jim ovšem poradil, aby žádné úmluvy nesjednávali, ničeho nepodepisovali a po jejich odchodu oznámil vše referentu okresní školní rady řediteli Srnovi do Domažlic. Oba jmenovaní ujali se hned akce a když bylo zjištěno, že je v Puclicích 69 českých dětí a 14 německých, byla podána obcí puclickou žádost o zřízení školy okresní školní radě a ta ji doporučila zemské školní radě. Aby žádost byla brzo a příznivě vyřízena, zaslány byly ještě prosebné přípisy některým českým přísedícím zemského výboru v Praze, mezi jinými také dru. Riegrovi. Tak se stalo, že žádost byla v Praze za osm dní vyřízena a škola v Puclicích povolena.

A ještě něco.

Útulkem, kde scházeli se té doby staňkovští vlastenci, byla malá místnost v prvním poschodí hostince „U Radbuzy". Byla sice pod policejním dozorem, ale přece bezpečná, protože ji opatroval majitel dobrý, upřímný Čech, ale rázný hostinský a řezník Jakub Kastner. Škoda, že málokterý z těch dobrých, českých mužů dožil se národního osvobození!

Stručné dějiny městečka Kolovče.

O původu jeho nezachovaly se žádné zprávy; zdá se, že bývalo to pražské biskupské beneficium, neboť kníže Jindřich, biskup pražský, dle listiny stvrzovací věnoval r. 1226 klášteru doksanskému (u Budyně n. Ohří) ves Koloveč. Ježto biskup zemřel r. 1197, stalo se darování toto před tímto rokem.

Klášter pronajímal zboží to; tak připomíná se r. 1336 Jaroslav ze Skotce, jenž pod plat užíval jej do své smrti od probošta Theodoricha.

Ve válkách husitských r. 1420 odejmut Koloveč klášteru a přešel v moc pánů světských, kteří měli tu ve tvrzi purkrabí.

Král Vladislav r. 1491 potvrdil Koloveč k držení zápisnému Janovi z Roupova, který jej ke hradu Roupovu připojil. Tvrz potom zanikla.

Roku 1711 připadl celý statek k panství Chudenickému.

Za války křižácké i třicetileté Koloveč hrozně trpěla. Jak počínali si křižáci v Čechách, udávají „Staří letopisové" z r. 1469: „V Kolovči mnoho hlav dítkám postínavše, házeli jimi na se jako míči".

Kdy Koloveč stal se městečkem, není známo, poněvadž staré výsady byly zničeny požárem. Otisky pečetidel ze 16. století z listin zachovány a ty zněly: „Peciet miestecka Kolowczie".

Ku znaku v modrém štítě zlaté kolo o 6 špicích připojuje se pověst o vzniku osady. Jednomu králi českému při jízdě spadlo kolo s vozu poblíž místa, kde Koloveč stojí. Lidé přispěchavší k pomoci, nasadili k vozu kolo a umožnili další jízdu.

Na místě tvrze stojí kostel Panny Marie. Byl původně gotický, přístavbami však pozbyl rázovitosti.

Po požáru r. 1729 byl kostel znovu zřízen a r. 1870 přistavena k němu věž.

V době novější Koloveč utěšeně pokračuje. Vedle polního hospodářství jest tu zastoupeno hojně řemesel, hlavně hrnčíři, truhláři, obuvníci, jakož i továrna na kartáčnické zboží. Též bývala zde sirkárna.

Škoda však, že daleko jest ku dráze (celé 2 hodiny).

Jsou zde školy měšťanská, obecná, živnostenská, jakož i záložna.

Různá společenstva, spolky, organisace udržují společenský život. (Sokol, zpěvácký spolek atd.).

Obyvatel čítá 1334 a domů 248.

(Dle spisu „Král České". *J. Žák.*

„STAŇKOVSKO"

dle projeveného souhlasu s mnoha stran pravděpodobně vycházeti bude.

Ač ještě nenarozeno, bylo mu již odzvoněno umíráčkem nejspíše z konkurenčních důvodů jedním plzeňským deníkem.

Víme, co pro celé širé okolí vlastní náš týdeník znamenati bude a doufáme, že seriosním uveřejňováním různých zpráv našeho kulturního života na Staňkovsku a článků poučných (nepolitických) bude netoliko života schopným, ale bude i prosperovati.

Zde záleží pouze na dobré vůli občanstva, aby tento časopis hmotně podpořilo. To ostatní se již ukáže. *Redakce.*

Vilouš Malý,
svrškař v Staňkově.
Objednávky vyřizuje rychle a levně.

Pilmaier Josef,
malíř pokojů a divadel. dekorací
Staňkov.
Práce provádí rychle, solidně a levně.

Kuchyňské zařízení, hospodářské nářadí, nástroje, včelařské a sportovní potřeby koupíte nejlevněji u firmy
W. Zimmerhackl a spol.
Františkánská 7. **Plzeň.** Telefon č. 26.
Nejstarší železářský závod v Plzni.
Založeno r. 1785.

Jedna z nejlepších českých dramatických umělkyň
paní **Otylie Benišková,** heroina Městského divadla v Plzni,
vystoupí jako host v předvečer zahájení výstavy dne 8. srpna 1925 „u Kozinů" v titulní roli Jiráskova
dramatu **„VOJNARKA".**
Bližší v příštím čísle „Výstavního Listu".

Družstevní elektrárna, skladiště a mlýn v Staňkově.

Telefon 8. Z. s. s r. o. Telefon 8.

Pohon, světlo. Instalační materiál. Nákup a prodej všeho druhu obilí a semen. Umělá hnojiva, krmiva. Moučné výrobky. Mletí ve mzdě.

Jmění 250,000.000 Kč. Uzavírá pojištění: životní, věno dítek, povinné ručení, rozbití skel, dopravní.

„SLAVIA"

vzájemně pojišťovací banka v Praze.

Vrchní zástupce **Jan Fay** v Staňkově.

Pojištěné kapitály 1.000,000.000 Kč.

Pojišťuje proti požáru, krupobití, vloupání, úrazu. Poškození a rozbití strojů.

(Založeno 1832). **F. KREYSA, Staňkov.** (Telefon čís. 9.)

Parostrojní kruhová cihelna v Staňkově

vyrábí veškeré druhy strojních cihel, zvonivky ostře pálené, tašky falcové, lisované a tažené, červené i černé, půdní dlaždice, drenážní trubky, radiálky na stavbu komínů, duté cihly a jiné výrobky dle objednávky.

Uhelné doly „Dobré štěstí" v Dobřanech

dodávají pro domácí otop a průmyslové topení vysoce výhřevné uhlí kamenné, strojně tříděné. Veškeré zboží cihlářské i uhlí dodává se drahou franko neb dováží se vlastními automobily. Velký sklad upotř. železz. zboží a strojů.

Hospodářské stroje,

benzinové a elektrické motory, šicí stroje, velocipédy, pneumatiky a odstředivky Vám dodá, jakož veškeré opravy se zárukou provádí **Josef Vacík**, strojírna v Staňkově.

Jan Mareš,

kamnářství v Staňkově měst.

Josef Šmidhamer,

kožešnictví a kloboučnictví v Staňkově.

Ceny velmi levné.

Přistupujte za členy spolku chovatelů drobného zvířectva.

Přihlášky přijímá pokladní p. MUDr. Frant. Eger v Staňkově.

Jan Roučka,

podnikatelství staveb v Staňkově.

Provádí veškeré stavby velmi rychle, levně a solidně.

Fr. Štengl, Staňkov.

Obchod galanterním, pleteným a stávkovým zbožím.

Velký výběr kuchyňských potřeb za nejlevnější ceny.

F. Eger,

sklenářství v Staňkově.

Kašpar Korba,

závod malířský v Staňkově.

Veškeré práce provádím velmi solidně a levně.

Veškeré práce lakýrnické a malbu písma provádí odborně a levně **A. Vorlíček, V. Starý,** závod lakýrnický a malířství písma v Staňkově m., nám. 33 (na staré poště).

Václav Frei,

strojní kolářství v Staňkově

Provádění do kolářského oboru spadajících prací.

Občanská záložna v Staňkově Vsi

z. s. s r. o.

úrokuje vklady nejvyšší sazbou a povoluje půjčky za podmínek nejvýhodnějších.

Přihlásil ses již za člena **Zemědělské jednoty** čsl. republiky?

Zemědělci, vstupte všichni do této největší odbor. organisace.

Členství skýtá značné výhody.

Přihlášky přijímá předseda T. Radčj.

Babka Jan, obuvník v Staňkově.

Sklad všech druhů obuvi. Ceny mírné.

Frant. Malík,

závod krejčovský, Staňkov.

Zhotovení obleků z přinesených látek vkusně a levně.

Fr. Trnka, Staňkov.

Parní pila, velkoobchod dřívím, uhlím, vápnem a veškerými stavebními potřebami.

Podnikatelství staveb. **Cihelna a lomy.**

Živnostenská záložna v Staňkově,

zapsané společenstvo s ručením obmezeným,

přijímá vklady od členů i nečlenů.

Povoluje směnečné zápůjčky.

Úvěr na běžný účet a cenné papíry.

Záložna podléhá revisi: zemské správní komise, ministerstva obchodu, zemského svazu živnostenských záložen a družstev v Čechách.

Upisuj každý členské podíly, jež se zúročí za rok 1924 6%.

Ukládejte své přebytky do svého ústavu.

Bratří Herianové,

podnikatelství staveb Staňkov,

provádí stavby, průmyslové, hospodářské, stavby a adaptace obytných domů.

Plány a rozpočty zhotovují rychle přesně a levně.

Josef Sklenář, Staňkov.

Závod řeznický a uzenářský.

Denně čerstvé uzenářské zboží.

Pozor!
Specielní výroba obuvi a sklad obuvi, kůže a příprav
Václav Žák,
Staňkov - náměstí.
Ceny levné. — Obsluha vzorná.

Hotel „Zídek“

Staňkov Ves.

Výborná kuchyně, výtečné pivo, hostinské pokoje.

MUDr. FRANTIŠEK EGER,
železniční, pokladenský a praktický lékař
V STAŇKOVĚ městysi,
Náměstí č. 35.
Zubní praxe.

ANTONÍN ŘÍHA,
okresní zvěrolékař pro obvod staňkovský, bydlí v Staňkově Vsi číslo 153 (u měšťanské školy).

MUDr. VÁCLAV EGER,
praktický a pokladenský lékař,
Staňkov č. 194. — Telefon 13.
Horské slunce.

Ochutnejte chvalně známé staňkovské pivo!

(Světlý a černý ležák, jakož i pivo obyčejné.)

Trvanlivé a moderní látky, hotové obleky i na míru šité levně dodá
fa. Jaroslav Šizling
Staňkov.

K. Klement, Staňkov.

(Zal. v roce 1860.)

Sklad uhlí, vápna, cementu, nosičů, kolejnic, železa, kování, hřebů, rákosu na stropy, lepenky, dehtu, asfaltu, karbolinu, sádry, kamen. rour a jiných stav. hmot. Oleje, mazadla, fermež, laky, suché, třené a fasádní barvy. Umělá hnojivá. Obchod smíšený.
Cihelna v Staňkově, vápenice a cihelna v Sušici a v Žichovicích.

Hodiny. - Zlato. Stříbro. Šperky.

Odborný závod hodinářský.
Vlastní výroba hodin
Jindř. Budín, Staňkov m.
Správky vyřizuji přesně se zárukou.
Nejlevnější ceny. Prodej se zárukou.
Velký výběr.

Optické zboží. Odstředivky. Sicí stroje.

Nejlevnější nákup. Dobré zboží.
u firmy
RUDOLF KUPKA,
odborný obchod
smíšeny, koloniální a lahůdkářský
v Staňkově, náměstí.

Josef Pavlík Staňkov.
Restaurace „u Nádraží."
Staňkovské a plzeňské pivo,
též dobrá vína.

Karel Paul,
pekařství v Staňkově městysi.
Denně čerstvé pečivo.

Václav Fišer, Staňkov.
Výroba nábytku.
Ceny mírné.

Mořic Wilhelm,
velkoobchod v Staňkově měst.
Železo, cement, pokrývky atd.

Inspektorát
První české vzájemné pojišťovny
v Praze
V. Stengl, Staňkov
uzavírá veškeré druhy pojištění.

Frant. Kozina,
hostinský v Staňkově.
Výborná kuchyně, hostinské pokoje,
dobré pivo.

Městská spořitelna v Staňkově
(Vklady 10,000 000 Kč, reservní fondy 390.000 Kč. Účet poštovního úřadu šekového č. 9968)
přijímá vklady v každé výši na výhodný úrok a bez výpovědi vyplácí, **poskytuje zápůjčky** všeho druhu na mírný úrok, provádí veškeré obchody peněžní promptně a kulantně, udílí informace ve všech záležitostech finančních ochotně a bezplatně.

Karel Petrásek,
cukrářství, víno a likéry
Staňkov.
Denně čerstvé zboží.

Frant. Pavlík,
Staňkov.
Fotograf.

Koželužství Jakuba Sattlera v Staňkově.
Výroba čistě tříslového podešvu.
Náměstí č. 5. Telefon č. 14.

Přesvědčte se! **Jiří Vaněk,** Přesvědčte se!
vlastní výroba a sklad všeho druhu obuvi
v Staňkově m. č. 80,
roh Tržní a Soukenické ulice.

„LEGIE."
Pojišťovna v Praze.
Zástupce: V. Kohout, Staňkov.

Bři. Werunský,
Staňkov.
Obchod veškerým dobytkem chovným i jatečným.

Leopold Plachý
Knihařství a papírnictví
v Staňkově měst., náměstí.
Veškeré časopisy.

Frant. Petrásek
Pekařství v Staňkově měst.,
Chodská ulice.
Denně čerstvé zboží.

Václav Keck,
sedlářství a čalounictví
v Staňkově městysi.
Ceny mírné.

Zlaté, stříbrné, alpakové, americké zboží, hodiny a hodinky nejlepších druhů nakoupíte nejlevněji u ly
Bedřich Straka,
odborný závod v Staňkově.
Správky s roční zárukou rychle a levně.

Tiskárna—Závorka—Staňkov
Sázecí stroj. doporučuje se ku zhotovení všech tiskopisů. Stereotypie.
V mé exposici na výstavě vyložena bude kniha pro dobrozdání ctěného občanstva na Staňkovsku, zda přeje si vydávání časopisu „Staňkovsko", po případě, mohu-li počítati s předplatným a insercí podepsaného.

Řídí redakční kruh za odpovědnosti Josefa Žáka v Staňkově. — Tiskl František Závorka v Staňkově.